

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน
กับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นางสาวศศิพิมพ์ อัครกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE RELATIONSHIP AMONG AUDITOR CHANGES, PRIOR AUDITOR'S OPINION AND
EARNINGS MANAGEMENT OF LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND

Miss Sasipim Ussatarakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

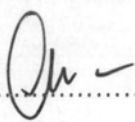
Copyright of Chulalongkorn University

501288

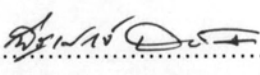
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และความเห็นของผู้สอบ
บัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โดย   นางสาวศศิพิมพ์ อัครกุล
สาขาวิชา   การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ประจิต หาว์ตร

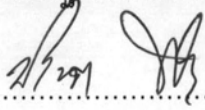

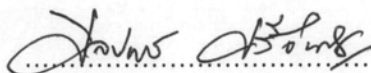
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.... คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ตันละมัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ณัฐเสกข์ จิมโอม)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประจิต หาว์ตร)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปพร ศรีจันเพชร)

ศศิพิมพ์ อัครกุล : ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (THE RELATIONSHIP AMONG AUDITOR CHANGES, PRIOR AUDITOR'S OPINION AND EARNINGS MANAGEMENT OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND)

อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร.ประจิต หาว์ตร, 119 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารเป็นตัววัดการจัดการกำไร ซึ่งคำนวณจากตัวแบบจำลอง Cross-sectional Modified Jones (1991) ทั้งจากการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมดโดยใช้แนวคิดงบดุล และแนวคิดกระแสเงินสด ประชากรที่ศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีในระหว่างปี 2544 - 2549 ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% การจัดการกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีทั้งในการคำนวณรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารโดยใช้แนวคิดงบดุล และแนวคิดกระแสเงินสด นอกจากนี้ในการทดสอบซึ่งคำนวณรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารโดยใช้แนวคิดงบดุลพบว่าการจัดการกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน อย่างไรก็ตามตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันเมื่อใช้แนวคิดกระแสเงินสดหนึ่ง ผลการทดสอบตัวแปรควบคุมพบว่า อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ และขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร

ภาควิชา.....การบัญชี.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....การบัญชี.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2550.....

4882266026 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: AUDITING / AUDITOR CHANGES / AUDITOR'S OPINION / DISCRETIONARY

ACCRUAL / EARNING MANAGEMENT

SASIPIM USSATARAKUL: THE RELATIONSHIP AMONG AUDITOR CHANGES, PRIOR AUDITOR'S OPINION AND EARNINGS MANAGEMENT OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PRACHIT HAWAT, Ph.D., 119 pp.

The purpose of this thesis is to analyze the relationship among auditor changes, prior auditor's opinion and earnings management of listed companies in the Stock Exchange of Thailand (SET). Earnings management was measured by using discretionary accrual based on cross-sectional modified Jones model (1991) employing balance sheet and cash flow based approach alternatively. The population included the listed companies with auditor changes, except for those in financial business, during the year 2002 and 2006. This study is an empirical study. Both descriptive statistics and multiple regression were used to analyze the data.

The results of this study show that, at 95 % confidence interval, earnings management does not significantly correlate with auditor changes both in balance sheet and cash flow based approach. In addition, earnings management measured by discretionary accrual using balance sheet approach does not significantly correlate with prior year auditor's opinion. However, the two variables are significantly correlate when earnings management was calculated using cash flow based approach. Moreover, the results of control variables show that change in cash flow from operating activity, debt to equity ratio (leverage) and company's size correlate significantly with earnings management.

Department.....Accountancy.....Student's signature.....
Field of study....Accounting.....Advisor's signature.....
Academic year.....2007.....

Sap Uth
Prachit Hawat

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประจิต หาวัตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่าต่อการศึกษา ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณา ของท่านไว้ ณ ที่นี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ณัฐเสกข์ ฉิมโฉม ที่ท่านได้กรุณาเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รวมถึงขอกราบ ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปพร ศรีจันเพชร ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการ บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้เสริมสร้างความรู้และทักษะของการศึกษาในหลักสูตร ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ตลอดจนคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สำหรับการประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ในหลักสูตรปริญญาบัญชีบัณฑิต

ประการสุดท้ายข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมชาย คุณแม่อัมพร และ คุณอาศพร อัครกุล รวมถึงสมาชิกทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็น กำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งตลอดการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอกราบ ขอบพระคุณผู้มีพระคุณท่านอื่นๆ ตลอดจนพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน ตั้งแต่เริ่มจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงอย่างดียิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.8 วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
1.9 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 รายงานของผู้สอบบัญชี.....	9
2.1.1 รายงานของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข.....	9
2.1.2 รายงานของผู้สอบบัญชีแบบที่เปลี่ยนแปลงไป.....	10
2.1.2.1 ข้อมูลและเหตุการณ์ซึ่งไม่กระทบต่อความเห็นของผู้สอบบัญชี.....	10
2.1.2.2 ข้อมูลและเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อความเห็นของผู้สอบบัญชี.....	10
2.1.2.2.1 การแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข.....	10
2.1.2.2.2 การไม่แสดงความเห็น.....	10
2.1.2.2.3 การแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง.....	10

บทที่	หน้า
2.2	ทฤษฎีการส่งสัญญาณ..... 11
2.3	นิยาม การจัดจำแนกประเภทของการจัดการกำไรและแนวคิดการบัญชีตาม รายการคงค้าง..... 11
2.4	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี..... 14
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา..... 15
	2.5.1 ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี..... 15
	2.5.2 การเปลี่ยนผู้สอบบัญชี..... 16
	2.5.3 ความเห็นของผู้สอบบัญชี..... 17
	2.5.4 ความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน..... 19
	2.5.5 การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร และตัวแบบสมการที่ใช้ในการวัดรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ของผู้บริหาร..... 21
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 35
	3.1 ประชากร..... 35
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 37
	3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 38
	3.3.1 ตัวแปรอิสระ: ตัวแปรที่สนใจศึกษา..... 38
	3.3.2 ตัวแปรอิสระ: ตัวแปรควบคุม..... 40
	3.3.3 ตัวแปรตาม..... 43
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
	3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา..... 47
	3.4.2 สถิติเชิงอนุมาน..... 47
	3.5 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัยและตัวแบบ..... 49
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
	4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม..... 52
	4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาในภาพรวม..... 53
	4.1.1.1 ลักษณะเบื้องต้นของประชากร..... 53
	4.1.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษาในภาพรวม.. 54
	4.1.1.2.1 ตัวแปรที่สนใจศึกษา..... 54

บทที่

หน้า

4.1.1.2.2	ตัวแปรควบคุม.....	57
4.1.1.2.3	ตัวแปรตาม.....	61
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมานในภาพรวม.....	63
4.2.1	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของบริษัท และความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไรในภาพ รวม.....	64
4.2.1.1	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ของบริษัท กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	65
4.2.1.1.1	ความเหมาะสมของตัวแบบโดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคง ค้างทั้งหมด.....	67
4.2.1.1.2	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้แนวคิดงบ ดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการ คงค้างทั้งหมด.....	67
4.2.1.2	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ของบริษัท กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้าง ทั้งหมด.....	69
4.2.1.2.1	ความเหมาะสมของตัวแบบโดยใช้แนวคิดกระแสเงิน สด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณ รายการคงค้างทั้งหมด.....	70
4.2.1.2.2	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้แนวคิด กระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการ คำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	70
4.2.1.3	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของผู้สอบ บัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	73

บทที่	ญ	หน้า
4.2.1.3.1 ความเหมาะสมของตัวแบบโดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคง ค้างทั้งหมด.....		74
4.2.1.3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้แนวคิดงบ ดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการ คงค้างทั้งหมด.....		75
4.2.1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของผู้สอบ บัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้าง ทั้งหมด.....		76
4.2.1.4.1 ความเหมาะสมของตัวแบบโดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคง ค้างทั้งหมด.....		77
4.2.1.4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้แนวคิดงบ ดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการ คงค้างทั้งหมด.....		78
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....		85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....		87
5.1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานในภาพรวม.....		87
5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และ ความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไรในภาพรวม.....		90
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....		93
5.3 ประโยชน์ของงานวิจัย.....		96
5.4 ข้อสังเกตสำหรับงานวิจัย.....		97
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....		98
รายการอ้างอิง.....		100
ภาคผนวก.....		105
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		119

สารบัญญัตินี้

ตาราง	หน้า	
2.1	สรุปแหล่งที่มาของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย.....	33
3.1	ประชากรในการศึกษา.....	36
3.2	สรุปรายละเอียดของตัวแปรแต่ละชนิด.....	45
4.1	สรุปสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร.....	52
4.2	ลักษณะเบื้องต้นของประชากร.....	54
4.3	ค่าสถิติพื้นฐานของการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของบริษัท.....	55
4.4	ค่าสถิติพื้นฐานของความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน.....	56
4.5	ค่าสถิติพื้นฐานแยกตามประเภทของความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน.....	57
4.6	ค่าสถิติพื้นฐานของการเปลี่ยนประธานเจ้าหน้าที่บริหาร.....	58
4.7	ค่าสถิติพื้นฐานของสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ.....	59
4.8	ค่าสถิติพื้นฐานของอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ).....	59
4.9	ค่าสถิติพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ (ร้อยละ).....	60
4.10	ค่าสถิติพื้นฐานของอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (ร้อยละ).....	60
4.11	ค่าสถิติพื้นฐานของขนาดของบริษัท.....	61
4.12	ค่าสถิติพื้นฐานของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร.....	62
4.13	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของบริษัท กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	66
4.14	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของบริษัท กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	69

ตาราง	หน้า
4.15 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	74
4.16 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน กับการจัดการกำไร โดยใช้แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	77
4.17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	81
4.18 ประเภทของอุตสาหกรรมที่มีการลดลงของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีหลังจากทำการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี.....	83
ก ค่า Durbin – Watson.....	108
ข ค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของบริษัท (กรณีที่ใช้การจัดการกำไรที่คำนวณได้จากการใช้แนวคิดในการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมดทั้ง 2 แนวคิด คือ แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) และ แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) เป็นตัวแปรที่สนใจศึกษา).....	110
ค ค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน (กรณีที่ใช้การจัดการกำไรที่คำนวณได้จากการใช้แนวคิดในการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมดทั้ง 2 แนวคิด คือ แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) และ แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) เป็นตัวแปรที่สนใจศึกษา).....	111
ง ประเภทของผู้สอบบัญชีที่ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในแต่ละปี.....	112
จ ค่าสถิติพื้นฐานของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร สำหรับปี 2548.....	113
ฉ ค่าสถิติพื้นฐานของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร สำหรับปี 2549.....	114
ช ค่า t-test ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารสำหรับงบการเงินของบริษัทที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี และไม่มี การเปลี่ยนผู้สอบบัญชี.....	115

ตาราง

หน้า

ช	ค่า t-test ของรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารสำหรับงบการเงินของ บริษัทที่ไม่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ระหว่างกลุ่มงบการเงินของบริษัทที่มีผู้สอบ บัญชีเป็นสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 อันดับแรก (Big 4) และกลุ่มงบการเงิน ของบริษัทที่มีผู้สอบบัญชีเป็นสำนักงานสอบบัญชีอื่น (Non-Big 4).....	116
ง	Correlations (กรณีตัวแปรการจัดการกำไรคำนวณโดยใช้แนวคิด Balance Sheet Approach ในการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด).....	117
จ	Correlations (กรณีตัวแปรการจัดการกำไรคำนวณโดยใช้แนวคิดกระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) ในการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด).....	118

สารบัญภาพ

๗

ภาพ		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ก	Scatter plot ของค่าประมาณมาตรฐาน Z_y กับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Z_e เมื่อใช้แนวคิดงบดุล (Balance Sheet Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	109
ข	Scatter plot ของค่าประมาณมาตรฐาน Z_y กับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Z_e เมื่อใช้กระแสเงินสด (Cash Flow Based Approach) สำหรับการคำนวณรายการคงค้างทั้งหมด.....	109